

Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelma

Hyvinvointilautakunta 30.03.2022 § 10

Valmistelija

sivistysjohtaja–lukion rehtori Nenonen Päivi

Ilomantsin lukion edellinen opetussuunnitelma aikuisten lukiokoulutuksen mukaan hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2016 § 126 . Se otettiin käyttöön 1.1.2017.

Valtioneuvosto on päättänyt 4.10.2018 asetuksessaan 810/2018 lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta.

Opetushallitus on päättänyt 7.11.2019 lukion opetussuunnitelman perusteista aikuisille tarkoitettua lukiokoulutusta varten. Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2019 mukaan laadittu opetussuunnitelma otetaan käyttöön lukion aloittaneilla opiskelijoilla 1.8.2022 alkaen.

Lukiokoulutuksen järjestäjän tulee lukiolain 12 §:n mukaisesti laatia ja hyväksyä lukion opetussuunnitelman perusteiden mukainen paikallinen opetussuunnitelma. Ilomantsin kunnan hallintosäännön 24.5.2021 20 § mukaan opetussuunnitelman hyväksyminen kuuluu hyvinvointilautakunnan toimivaltaan.

Paikallisen opetussuunnitelman laadinta käynnistyi Ilomantsin lukiossa lukuvuoden 2020 alkupuolella nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta varten. Se laadittiin yhteistyössä lukion henkilöstön, opiskelijoiden, opiskelijoiden huoltajien sekä säännösten edellyttämiltä osin lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa.

Paikallinen opetussuunnitelma sisältää Ilomantsin lukion tuntijaon. Tuntijakoesitys sisältää opetussuunnitelman perusteiden mukaiset oppiaineiden pakolliset valtakunnalliset opinnot, valtakunnalliset valinnaiset opinnot ja esityksen koulukohtaisiksi opinnoiksi.

Opetussuunnitelmassa päätetään lukion opetus- ja kasvatustyöstä. Lisäksi laaditaan lukuvuosittain vuosisuunnitelma opetuksen käytännön järjestämisestä tarkentamaan opetussuunnitelmaa.

Opetussuunnitelman liitteinä tulevat hyväksyttäväksi opetussuunnitelman perusteissa määrätyt

- ohjaussuunnitelma,
- oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltosuunnitelma, joka sisältää suunnitelman opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä
- suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Opetussuunnitelmatyössä sähköisenä alustana on käytössä opetushallituksen ePerusteet-palvelu.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittu paikallinen opetussuunnitelma nuorten oppimäärän mukaan otettiin käyttöön lukion aloittavilla opiskelijoilla 1.8.2021 lukien. Käyttöönotto etenee vuosiluokka kerrallaan.

Ilomantsin kunta on tarjonnut lukio-opetusta myös aikuisille. Aikuisten lukio-opetuksen oppimäärän mukaan opiskelevat ovat olleet mukana päiväopinnoissa nuorten kanssa ja opiskelleet osin itsenäisesti. Myös nuorten oppimäärässä aloittanut opiskelija voidaan opintojen myöhemmässä vaiheessa perustellusta syystä siirtää opiskelemaan aikuisten oppimäärän mukaan, mikäli oppilaitoksessa on hyväksytty aikuisten opetussuunnitelma. Aikuisten oppimäärä koostuu vähintään 88 opintopisteestä, kun nuorten oppimäärässä vaaditaan 150 opintopistettä.

Ilomantsin lukion opetussuunnitelma aikuisten oppimäärän mukaan on laadittu valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaan ja mukailen Ilomantsin lukion nuorten oppimäärän opetussuunnitelmaa.

Esittelijä	sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman ja sen liitteet 1.8.2022 alkaen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

Hyvinvointilautakunta 31.08.2022 § 31

Valmistelija	sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi
	Opetushallitus on päättänyt liitteen 14 (OPH- 1104-2022) mukaisista muutoksista Lukion opetussuunnitelman perusteiden lukuun 4.4 Turvallinen opiskeluympäristö ja työrauha (liite 15). Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Lukioyhteisön yhteistyö ja erilaiset pedagogiset ratkaisut luovat edellytyksiä hyvän työrauhan rakentumiselle. Lukuun 4.4. liittyy Suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja menettelyistä, jonka lakimuutosten ja OPH:n määräysten mukainen päivitetty versio on liitteenä nro 17. Turvallinen opiskeluympäristö ja työrauha ovat Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa luku 3.5. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2022. Koulutuksen järjestäjän on päivitettävä paikalliset opetussuunnitelmat siten, että ne vastaavat annettuja määräyksiä (liite 16).

Esittelijä	sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman ja sen liitteet 1.8.2022 alkaen.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Sivistysjohtaja – lukion rehtori

Hyvinvointilautakunta 24.05.2023 § 16

Valmistelija sivistysjohtaja-lukion rehtori Päivi Nenonen, paivi.nenonen@ilomantsi.fi.

Opetushallitus on 2.12.2022 päivätyllä muutosmääräyksellä OPH-4614-2022 (liite 1) päättänyt muutoksista aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2019 lukuun 4.3 Opiskeluhoolto.

Tämän määräyksen mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma ja uusi koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2023.

Määräyksen muutoksissa otetaan huomioon koulutuksenjärjestäjän yhteistyö hyvinvointialueen kanssa erityisesti opiskeluhoollon järjestämisessä. Opiskeluhoollossa oppilaitoskohtaiset opiskelijahuollon suunnitelmat jäävät pois opetussuunnitelmasta, ja niiden tilalle tulee koulutuksenjärjestäjän opiskeluhoollon suunnitelma, joka Ilomantsissa koskee esi-, perus- ja lukio-opetusta.

Lukion opetussuunnitelmaan oppiaineisiin lisätään suomi toisena kielenä sekä nuorten että aikuisten opetussuunnitelmaan. Ilomantsin lukiossa suomi toisena kielenä -oppimäärän opetusta toteutetaan tarvittaessa suomen kieli ja kirjallisuus (äidinkieli) -oppiaineen rinnalla.

1.8.2023 alkaen kaikki lukion ryhmät opiskelevat vuoden 2021 opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Muutamia opintojaksojen nimityksiä on tarpeen selkiyttää. Seuraavia muutoksia esitetään:

ÄI11 Tekstien tulkinta -opintojakso muuttuu Tekstien tulkinnan syventäminen -opintojaksoksi.

ÄI10 Kirjoittaminen-opintojakso muuttuu Kirjoittamistaitojen syventäminen -opintojaksoksi.

ÄI9 Vuorovaikutus-opintojakso muuttuu Vuorovaikutustaitojen syventäminen -opintojaksoksi.

Esittelijä sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman muutokset 1.8.2023 alkaen.

Päätös Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta 22.05.2024 § 25

Valmistelija sivistysjohtaja-lukion rehtori Päivi Nenonen, paivi.nenonen@ilomantsi.fi.

Ilomantsin lukion opetussuunnitelmaan halutaan tehdä muutoksia, jotka koskevat koulukohtaisia opintojaksoja. Opiskelijamäärän vähentyessä kaikkia opintojaksoja ei voida toteuttaa, mutta opintopisteiltään suppeammat koulukohtaiset opintojaksot pystytään toteuttamaan paremmin.

Evangelisluterilaisen uskonnon kertausopintojakson UE7 laajuus muutetaan kahdesta opintopisteestä yhteen opintopisteeseen.

Psykologian kertausopintojakson PS6 laajuus muutetaan kahdesta opintopisteestä yhteen opintopisteeseen.

Lisäksi tehdään tekninen muutos aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan. Yhteiskuntaopin opintojakso YH3 on Ilomantsin lukion opetussuunnitelmassa virheellisesti merkitty pakolliseksi opintojaksoksi, kun se valtakunnallisesta aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on valtakunnallinen valinnainen opintojakso.

Esittelijä sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Ilomantsin lukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman muutokset 1.8.2024 alkaen.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

Hyvinvointilautakunta 21.05.2025 § 24

Valmistelija lukion rehtori Päivi Nenonen, paivi.nenonen@ilomantsi.fi.

Opetushallitus on 20.3.2025 päivätyllä muutosmääräyksellä OPH-791-2025 (liite 1) päättänyt muutoksista lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 seuraaviin lukuihin:

1.1 Opetussuunnitelman laatiminen (ensimmäinen ja kolmas kappale)

4.2 Oppimisen tuki ja erityisopetus (koko alaluku)

5.5. Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus (kolmas, neljäs ja viides kappale).

Tämän määräyksen mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025.

Kohdassa 1.1. Opetussuunnitelman laatiminen koulutuksen järjestäjän laatima vuosisuunnitelma ei ole enää lakisääteinen.

Kohta 5.5 Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus

Päätös oikeudesta saada erityisopetusta on lisätty listaan asioita, joista voi vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Kohtaa 5.5 on muutettu myös vastaamaan lakia oikeudenkäynnistä hallintoasiassa entisen hallintolainkäyttölain sijasta.

Kohta 4.2. Oppimisen tuki ja erityisopetus (liite 2)

Opetussuunnitelman perusteet velvoittaa päättämään ja kuvaamaan paikallisessa opetussuunnitelmassa oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestämisen käytännössä.

Ilomantsin lukion opetussuunnitelmassa paikallisesti päätettävät kuvataan seuraavasti:

Tiedottaminen opiskelijoille ja huoltajille

Tiedotamme oppimisen tuen mahdollisuuksista ja niitä koskevista oikeuksista opiskelijoita lukuvuoden alkaessa ryhmänohjaajan tapaamisissa sekä opinto-ohjauksen yhteydessä. Huoltajille ja opiskelijoille tieto menee myös Wilma-tiedotteena lukuvuoden alussa. Rohkaisemme opiskelijoita ja huoltajia olemaan matalalla kynnyksellä yhteydessä mahdollisesta tuen tarpeesta ryhmänohjaajaan, opinto-ohjaajaan ja opiskeluhuollon henkilöstöön. Erityisopetusta Ilomantsin lukiossa antaa konsultoiva erityisopettaja.

Tuen tarpeen arviointi

Arvioimme opiskelijoiden tuen tarvetta monipuolisesti ja pitkäjänteisesti osana lukio-opiskelua. Opettajat ja opiskelijat tuntevat toisensa, minkä vuoksi muutosten havaitseminen oppimisessa tai oppimisen tuen riittämättömyys tulevat havaituksi arkisissa tilanteissa. Tuen tarpeen arviointiin voivat osallistua erityisopettaja, aineenopettajat, opinto-ohjaaja sekä tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstö.

Erityisopettaja tekee ensimmäisen lukuvuoden alussa opiskelijoille lukiseulan, jonka tulosten perusteella hän arvioi tuen tarvetta. Erityisopettaja osallistuu myös myöhemmin tuen tarpeen selvittämiseen. Aineenopettajat arvioivat opiskelijoiden tuen tarvetta säännöllisesti osana omaa opetustaan. Tuen tarve voi ilmetä esimerkiksi tuntityöskentelyssä, kotitehtävissä tai kokeen tai muiden arvioitavien töiden suorittamisessa. Tuen tarve voi liittyä esimerkiksi työskentelyyn ryhtymisessä tai valmiiksi saamisessa, rauhallisen (koe)ympäristön tai lisääjän tarpeena tai muina erityisjärjestelyinä. Aineenopettaja ilmoittaa mahdollisista havainnoistaan opiskelijalle ja tämän ryhmänohjaajalle.

Kehotamme opiskelijoita ilmoittamaan omatoimisesti mahdollisista tuen tarpeistaan. Lisäksi otamme huomioon perusopetuksesta siirtyvän tiedon. Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen sekä myös tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi tapahtuu jatkuvan arvioinnin periaatteella.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Opiskelijalla on pyynnöstä oikeus saada tukitoimet kirjattua henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa (HOPS). Ilomantsin lukiossa kirjaamisesta vastaa tukea antava opettaja tai opinto-ohjaaja yhteistyössä opiskelijan kanssa. Kirjaamme sovitut tukimuodot, niiden keston ja arviointikäytännöt. Kirjaamiseen sisältyy opiskelijan suostumus ja tahdon ilmaisu.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Toteutamme oppimisen tukea Ilomantsin lukiossa joustavasti aineenopettajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan yhteistyönä. Tuki voi olla tukiovetusta, oppimistekniikoiden ohjausta, kieli- ja matematiikkavalmiuksien vahvistamista tai muita erityisjärjestelyjä oppimisen ja osaamisen osoittamisessa.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen on kuvattu tarkemmin Ilomantsin lukion oppimisen tuen mallissa.

Erityisopetuksen päätös

Osana oppimisen tukea annettavasta erityisopettajan tuesta ja ohjauksesta ei tehdä erityisopetuksen hallintopäätöstä.

Sen sijaan erityisopetuksen antamisesta tulee tehdä hallintopäätös lukiolain 28 b §:n mukaisesti, kun opiskelijalla on todennettuja ja pitkäkestoisia oppimisvaikeuksia tai niihin rinnastettavia syitä. Nämä tekijät voivat johtua pitkäkestoisesta oppimisvaikeudesta, neuropsykiatrisesta vaikeudesta tai muusta oppimista haittaavasta vammasta tai sairaudesta. Ilomantsin lukiossa päätöksen tekee lukion rehtori opiskelijan esityksen tai asiantuntija-arvioiden perusteella. Erityisopetuksen päätös voi tulla kyseeseen myös määräaikaisesti esimerkiksi suuren elämänkriisin kohdatessa. Opiskelijan ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kuuleminen erityisopetuksen päätöksessä toteutetaan ennen päätöksen tekemistä.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Yhteistyö opettajien, opiskelijahuollon ja mahdollisten ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on oppimisen tuen lähtökohta. Vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa on kuvattu oppimisen tuen mallin liitteessä.

Ilomantsin lukion oppimisen tuen malli (liite 3) on laadittu Ilomantsin ja Tohmajärven lukioiden yhteisessä Ilon kasvua -oppimisen tuen hankkeessa kevätlukukauden 2025 aikana. Hankkeeseen palkattu erityisopettaja Katja Kareinen on koontanut mallin yhteistyössä opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Esittelijä

sivistysjohtaja-lukion rehtori Nenonen Päivi

Päätösehdotus

.Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä
1. Ilomantsin lukion aikuisten opetussuunnitelman muutokset 1.8.2025 alkaen ja

2. Ilomantsin lukion oppimisen tuen mallin otettavaksi käyttöön 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.